

var stiftet, og med Gina Krog i spissen meldte en hel del av medlemmerne sig ut og stiftet kort efter en ny stemmeretsforening — *Landskvindestemmeretsforeningen*. Mens denne sidste altid stillet kravet fuldt ut og altid hævdedet jevnbyrdighetsprincippet, vedblev Kvindestemmeretsforeningen, der lidt efter lidt indskrænkedes til at bli en Kristianiaforening med ogsaa spredte medlemmer utover landet, at ved siden av sit principale forslag om stemmeret paa samme vilkaar som Mænd, ogsaa at indsende subsidiære forslag, der i tilfælde de vedtokes, vilde sætte kvinderne i en lavere klasse med hensyn til stemmeret end mændene hadde denne. Som bekjendt fik ogsaa kvinder i Norge en stump stemmeret i 1901. Det var dog ikke Kvindestemmeretsforeningens forslag, som denne gang gik igjennem, men et privat forslag, fremsat av doktor Louise Qvam. Hun hadde i dette fundet en utvei til at faa de gifte kvinder med.

Men i 1907 seiret Kvindestemmeretsforeningens subsidiære forslag, da kvinder indrømmedes politisk stemmeret paa samme betingelser som de i

1901 hadde faaet den kommunale, det vil si paa en viss censusbetingelse. Og efter det, var det bare at fortsætte at arbeide henimot det endelige maal: stemmeret for kvinder paa samme vilkaar som for mænd.

Da norske kvinder i 1910 og 1913 fik almindelig kommunal og almindelig statsborgerlig stemmeret, hadde Kvindestemmeretsforeningen fuldbragt sin gjerning, og dens raison d'être eksisterte ikke mere.

Efter skismaet fik foreningen faste, skrevne love og en fastere ordning av bestyrelse, kontingent o. s. v. Som dens formand siden 1897 stod *Anne Holsen* til sin død i 1913. Et kraftig, godt og maalbevisst arbeide nedla hun i Kvindestemmeretsforeningen, og hun nød alles agtelse og hengivenhet for sin kloke og intelligente ledelse.

Ved kommunevalgene i 1901 og 1904 stillet Kvindestemmeretsforeningen egen liste. Første gang lykkedes det at faa to kvinder: *Anne Holsen* og *Ragna Nielsen* valgt, mens sidste gang foreningen kun fik een repræsentant frem, og det blev en mandlig; *Ragna Nielsen* naadde bare at bli suppleant.

Anna Rogstad, Kvindestemmeretsforeningens viceformand i de 28 aar, og dens formand i det sidste aar, efter *Anne Holsens* død, er den eneste norske kvinde, som har sittet i Stortinget.

Av de 10 kvinder, som for 29 aar siden stiftet Kvindestemmeretsforeningen, er flere gaat bort. Den som arbeidet saa tappert for dens trivsel, dens dygtige formand i 16 aar, *Anne Holsen* er blandt dem. Hun oplevet desværre ikke at se hele sit arbeide fuldbyrdet, for det var 8 dager efter hendes død, at seiren var vundet.

Kristiania, Oktober 1914.

Fr. Mørck.

Den internationale Alliances Arbejde under Krigen.

VED Krigens Udbrud omdannedes Alliancens Hovedkontor i London til Centralkvarter for et stort Hjælpearbejde.

Alliancen betaler Huslejen og lønner en Sekretær, samt det internationale Blads Redaktør, Miss Sheepshanks, der

rædselsfuld den end er. Vi maa støtte vore Mænd paa alle de Maader, vi formaar.

Netop saaledes vil sikkert de fleste forstaaende Kvinder i de krigsførende Lande se paa Forholdene. Det synes da ogsaa, som om Bevægelsen mere og mere stræber henimod, at det bør være de neutrale Staters Kvinder, der ikke lader noget Middel uforsøgt til at standse Krigen.

Herpaa tyder ogsaa den Skrivelse, som Præsidenten for den internationale Valgretsalliance, Mrs. Chapman Catt, og Rosika Schwimmer fra Ungarn overrakte til Præsident Wilson den 18. September.

Den lyder:

»Vi kommer til Dem som Repræsentanter for mange Landes Kvinder, som har sendt indtrængende Anmodninger til Alliancens Bestyrelse i Lon-

don om at vi vilde henvende os til de forenede Staters Regering. Det er vort Haab, at denne vil stille sig i Spidsen for en Bevægelse, der kan føre til en snarlig Afslutning paa den nuværende europæiske Krig.

Vi beder Dem derfor i vor fælles Civilisations Navn om, at De vil søge at samle de neutrale Nationer under Deres kloke Førerskab for at rette et indtrængende Krav til alle de krigsførende Magter om at slutte en Vanbenstilstand, saa der under denne kan blive Udsigt til at finde en retfærdig Bilægelse af de internationale Stridigheder.

Vi beder Dem om at gentage Mæglingsstilbudet Gang paa Gang, indtil det bliver modtaget. Selv om en saadan Fremgangsmaade muligt vil møde Kritik i Begyndelsen, saa vil den sikkert senere vække en Følelse over hele Verden, der vil forvandle Kritiken til Taknemmelighed, og endelig vil den bringe Mod og Haab til de Millioner, som nu lever i Fortvivlelse.

I ikke mindre end femten Lande er Mænd, som tilhører vore Lederes Fa-

milier, ved Fronten. Vi har faaet Underretning om, at mange af vore Lederes Hjem er omdannet til Hospitaler, og Valgretsalliances Hovedkvarterer i Evropa er omskabt til Hjælpestationer. De Beretninger, som vore Ledere sender os om Lidelse, Nød, Sygdom, Ødelæggelse af Ejendom og afskyeligt brutale Angreb paa Kvinder, synes fuldkommen utrolige i det 20. Aarhundrede.

Vi har samlet disse spredte Oplysninger fra Kvinder, som vi kender godt, og de giver et tydeligt Vidnesbyrd om, at det civiliserede Evropa er sunket tilbage i Barbari. Under saadanne Forhold bør det ikke tillades, at diplomatiske Formaliteter lægger sig i Vejen for os, naar vi arbejder for at finde de bedste Midler til en hurtig Mægling.

Kvinder fra hele Verden ser hen til Dem som Leder af den eneste store neutrale Stat og beder Dem finde Vejen til en Intervention.

De Petitioner, som vi overgiver til Dem sammen med denne Henvendelse, er fremkommet frivilligt og umiddelbart.

Ikke mindre betydningsfuldt end de